

Sygn. akt: I C 374/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2021 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alina Kowalewska
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Elwira Stopińska

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2021 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa P. (...) N. S. (...) (...) (...) z siedzibą we W.

przeciwko P. J.

o zapłatę

- Zasądza od pozwanego P. J. na rzecz powoda P. (...) N. S. (...) (...) (...) z siedzibą we W. kwotę 9.018,71 (dziewięć tysięcy osiemnaście 71/100) złotych.
- Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.317,00 (dwa tysiące trzysta siedemnaście 00/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Alina Kowalewska

Sygn. I C 374/21

UZASADNIENIE

Powód P. N. S. (...) (...) (...) we W. domagał się zasądzenia od P. J. kwoty 9.018,71 złotych. W uzasadnieniu powód podał, iż wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 17 grudnia 2019 r. pomiędzy pozwanym a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Pozwany, mimo upływu wyznaczonego terminu nie spłacił pożyczki. Wierzyciel pierwotny na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 18 sierpnia 2020 r. zbył wierzytelność z tytułu powyższej umowy na rzecz P. (...) N. S. (...) (...) (...) z siedzibą we W.. Na dochodzone roszczenie składają się kwota niespłaconego kapitału oraz kwota prowizji od udzielonej pożyczki, a także skapitalizowane odsetki.

Pozwany P. J. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Pozwany zakwestionował roszczenie powoda co do zasady, jak i wysokości. Pozwany zarzucił brak udowodnienia podstawy istnienia i wysokości roszczenia dochodzonego pozwem oraz brak legitymacji czynnej powoda. W ocenie pozwanego dołączone do pozwu umowy są jedynie niepodpisanymi wydrukami z systemu informatycznego i nie mogą stanowić dowodu w sprawie. Pozwany zarzucił, że postanowienia przedłożonej przez powoda umowy zmierzają do obejścia

przepisów o odsetkach maksymalnych oraz przepisów o maksymalnych pozaodsetkowych kosztach kredytu i jako takie są nieważne.

Sąd ustalił, co następuje:

P. J. w dniu 22 czerwca 2015 r. dokonał rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy (...) Sp. z o.o. – (...)pl. (...) utworzeniu profilu klienta i uiszczeniu opłaty rejestracyjnej w wysokości 0,01 zł ze swojego rachunku bankowego o numerze (...), wyraził zgodę na zawarcie pierwszej umowy pożyczki o numerze (...).

(dowód: potwierdzenie przelewu z dnia 2.06.2015 r. – k.59)

W dniu 17 grudnia 2019 r. przy wykorzystaniu wcześniej utworzonego profilu klienta na stronie internetowej pożyczkodawcy pozwany P. J. zawarł z pożyczkodawcą (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...). Całkowita kwota pożyczki została określona na 7.500 zł, zaś całkowita kwota do spłaty z tytułu pożyczki wyniosła 9.000 zł i składała się z kwoty pożyczki, odsetek w wysokości 61,60 zł oraz prowizji w wysokości 1438,40 zł. Tego samego dnia pożyczkodawca dokonał przelewu kwoty 7.500 zł na rachunek bankowy pozwanego o nr (...). Umowa pożyczki została zawarta na okres 30 dni, zaś termin spłaty pożyczki przypadał na dzień 16 stycznia 2020 r. Pozwany nie dokonał spłaty zaciągniętej pożyczki w terminie przewidzianym umową.

(dowód: wydruk umowy pożyczki z dnia 19.12.2019 r.-k.16-18v, potwierdzenie przelewu z dnia 19.12.2019 r. – k.60)

W dniu 25 lutego 2020 r. P. N. F. (...) F. (...) (...) z siedzibą we W. zawarł z pożyczkodawcą (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. ramową umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji regulującą zasady nabywania przez powoda wierzytelności. W dniu 18 sierpnia 2020 r. strony ww. umowy dokonały przelewu wierzytelność w ramach transakcji sekurytyzacji tzw. „poszczególne umowy” na podstawie, której powód nabył wierzytelność przysługującą pożyczkodawcy od pozwanego z tytułu umowy pożyczki nr (...).

(dowód: ramowa umowa przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 25.02.2020 r. - k. 8-12v, umowa przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18.08.2020 r. – k. 13-14v, załącznik nr 4 do umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18.08.2020 r. - k. 15, informacja z KRS – k. 62-73, pełnomocnictwo dla M. J.- T.- k.73-74, wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych k 5-6)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda w szczególności- umowy pożyczki z dnia 17 grudnia 2019r., ramowej umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 25 lutego 2020 r., umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18 sierpnia 2020 r oraz załącznika nr 4 do umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18 sierpnia 2020 r. a także dokumentów potwierdzających umocowanie osób zawierających umowę przelewu wierzytelności do działania w imieniu stron tejsze umowy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż badanie legitymacji procesowej stron procesu, która stanowi przesłankę materialnoprawną jest obowiązkiem sądu, który do kwestii tej odnosi się przed merytoryczną oceną sprawy. Istnienie legitymacji procesowej bada zatem z urzędu sąd orzekając co do istoty sprawy. Zdaniem sądu przedłożone przez powoda dowody są wystarczające do wykazania, iż nabył on skutecznie wierzytelność wobec pozwanego wynikającą z umowy pożyczki z dnia 17 grudnia 2019 r. Powód przedłożył ramową umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 25 lutego 2020 r., umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18 sierpnia 2020 r. oraz załącznik nr 4 do umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 18 sierpnia 2020 r. Przedłożone dokumenty zostały podpisane przez strony umowy zakupu wierzytelność, przy czym powód wykazał – poprzez złożenie stosownych dokumentów – umocowanie osób podpisanych pod umową do jej zawarcia. Fragment załącznika został przedłożony w formie częściowo zanonimizowanej, ale pozwalającej na weryfikację konkretnej wierzytelności przysługującej wobec pozwanego. Istotnym jest, że dokument ten został

opatrzone parafą przez osoby zawierające akt ceśni co, zdaniem sądu, jest wystarczające do stwierdzenia jego autentyczności. Złożone dokumenty pozwalają jednoznacznie stwierdzić, iż miało miejsce skuteczne przejście wierzytelności na rzecz powoda. W ocenie sądu nie ma przesłanek, aby kwestionować wartość dowodową powyższych dokumentów.

W przedmiotowej sprawie powód wywodzi swoje roszczenia z umowy pożyczki, do której zastosowanie znajdują zapisy ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 powołanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym w myśl ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Przywołana wyżej ustawa nie wyłącza stosowania ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących pożyczki. Zgodnie z art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Ustawa z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim dopuszcza zawieranie umowy o kredyt konsumencki za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Umowa o kredyt konsumencki zawierana na odległość to umowa, która spełnia wymagania przewidziane w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Jest to zatem umowa, którą kredytodawca zawiera z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie. Ponadto przepisy dopuszczają zawarcie takiej umowy na odległość zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną stanowiącym, iż świadczenie usług drogą elektroniczną w rozumieniu ustawy oznacza wykonanie usługi świadczonej bez jednoczesnej obecności stron (na odległość), poprzez przekaz danych na indywidualne żądanie usługobiorcy, przesyłanej i otrzymywanej za pomocą urządzeń do elektronicznego przetwarzania, włącznie z kompresją cyfrową, i przechowywania danych, która jest w całości nadawana, odbierana lub transmitowana za pomocą sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne.

Przepis art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim określa wymogi formalne umowy o kredyt konsumencki. Umowa taka powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba, że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. W żadnym z tych przepisów ww. ustawy nie określono skutków prawnych niedochowania formy pisemnej, a więc można przyjąć, że została ona zastrzeżona pod rygorem utrudnień dowodowych. Okoliczność zaś, że nie została zawarta w wymaganej przez ustawę o kredycie konsumenckim formie pisemnej powoduje jedynie ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Ustawa nie przewiduje bowiem rygору nieważności. Zgodnie z treścią art. 74 § 2 k.c. pomimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, jeżeli żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo, jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma. W ocenie sądu uznać należy, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga zachowania formy pisemnej i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

W niniejszej sprawie powód przedłożył wydruk umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 grudnia 2019 r. oraz potwierdzenie wykonania wypłaty środków w wysokości 7.500 zł na konto bankowe pozwanego opatrzone nr przedmiotowej pożyczki. Jak wynika z § 4 umowy pożyczki z dnia 17 grudnia 2019 r. wniosek o zwarcie pożyczki może złożyć tylko osoba, która dokonała uprzednio rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i utworzyła (...) Klienta na stronie internetowej. Zauważyć należy, że pożyczkodawca dysponował szczegółowymi danymi pozwanego, w tym nr PESEL, nr dowodu osobistego, adresem zamieszkania czy też numerem konta bankowego, których uzyskanie mogło nastąpić

wyłącznie poprzez ich wcześniejsze przekazanie, w toku rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy przez samego pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 231 k.p.c. w postępowaniu dowodowym dopuszczalne jest uznanie za ustalone faktów, które nie wynikają wprost z przeprowadzonych dowodów, ale tylko wtedy, gdy taki wniosek można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. W rozpoznawanej sprawie sąd ustalił fakty, które pozwalają na uznanie istnienia umowy pożyczki - tj. posiadanie przez pozwanego konta klienta na stronie internetowej pożyczkodawcy, otrzymanie przez pozwaną kwoty 7.500 zł tytułem umowy pożyczki nr (...), fakt dysponowania przez pożyczkodawcę szczegółowymi danymi pozwanego. Powyższe okoliczności, w ocenie sądu, pozwalają w sposób niebudzący wątpliwości uznać za ustalony fakt zawarcia przez P. J. z poprzednikiem prawnym powoda - (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 17 grudnia 2019 r. umowy pożyczki o treści stwierdzonej wydrukiem załączonym do pozwu. Trudno, bowiem mając na względzie zasady logiki i doświadczenia życiowego uznać, że pożyczkodawca przelał swoje środki pozwanemu, bez wniosku i umowy na dowolnie przez siebie oznaczoną kwotę i okres. Mając na uwadze powyższe sąd uznał, że strona powodowa wykazała, iż pozwanego oraz wierzyciela pierwotnego łączyła umowa pożyczki z dnia 17 grudnia 2019 r.

Powód w celu wykazania zawarcia umowy przedłożył wydruk ramowej umowy pożyczki, wydruk umowy pożyczki nr (...) i wydruk potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki, a także dokumenty dotyczące przelewu wierzytelności poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie adwokata. Należy wskazać, że wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, co wynika z przyjętej powszechnie wykładni przepisów art. 308 k.p.c. wydruk komputerowy stanowi, bowiem inny środek dowodowy. W ocenie sądu, w realiach niniejszej sprawy nie było podstaw do kwestionowania mocy dowodowej przedstawionych przez powoda wydruków komputerowych.

Pozwany zarzucił, że pożyczkodawca zastosował w treści umowy pożyczki niedozwolone klauzule umowne zastrzegając na swoją rzecz rażąco wygórowane kwoty z tytułu dodatkowych świadczeń, które jednocześnie stanowią obejście przepisów o odsetkach maksymalnych.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Do uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowania go z praktyki stosowania, konieczne jest stwierdzenie łącznego występowania czterech wyżej wskazanych przesłanek.

Za nieuzgodnione indywidualnie ustawodawca określił te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Powód okoliczności tej nie wykazał.

Przez „dobre obyczaje” należy rozumieć reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. W orzecznictwie przyjmuje się, że za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy w pierwszej kolejności uznać wprowadzenie klauzul godzących w równowagę kontraktową stron, zaś "rażące naruszenie interesów konsumenta" polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 r., I CK 832/04). Sprzeczne z dobrymi obyczajami są zatem np. działania wykorzystujące niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r., VI ACA 771/10). Przyjmuje się, że rażące naruszenie interesów konsumenta występuje, jeżeli postanowienie umowne poważnie, znacząco odbiega od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy przyjąć, że kwestionowane przez pozwanego postanowienia zawartej umowy nie zostały z nim uzgodnione indywidualnie. Sporne postanowienia nie dotyczą także głównych świadczeń stron, gdyż należą do nich tylko takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia. W tej sytuacji należało rozstrzygnąć, czy przedmiotowe postanowienia umowy kształtują prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Umowa pożyczki precyzyjnie określa wysokość prowizji. Pozwany, zawierając umowę miał wiedzę o wysokości opłat, które obowiązany będzie uiścić, gdyż zostały one precyzyjnie i jednoznacznie wskazane w umowie. Nie ma podstaw, aby uznać, że postanowienia te naruszają istotnie interesy konsumenta. Od konsumenta decydującego się na zawarcie umowy należy wymagać również odpowiedniego poziomu staranności i rozważli. W niniejszej sprawie brak było podstaw do przyjęcia, że pożyczkodawca, zawierając z pozwanym przedmiotową umowę wykorzystał niewiedzę czy też wywołał błędne przekonanie co do wysokości spłaty.

Jednocześnie wskazać należy, że nie ma też zakazu pobierania wynagrodzenia obok odsetek przewidzianych w art. 359 k.c. Przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przewidują wystąpienie pozaodsetkowych kosztów kredytu rozumianych, jako wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. W art. 36a ww. ustawy wprowadzono limit wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu zarówno w odniesieniu do określonego okresu spłaty kredytu, jak i limit maksymalny dla całości umowy o kredyt konsumencki. W razie określenia przez pożyczkodawcę kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości przekraczającej wartości maksymalne wskazane w tym przepisie konsument jest zobowiązany wyłącznie do zapłaty kwoty odpowiadającej wartościom maksymalnym. Z wyliczeń wykonanych przez sąd wynika, iż prowizja nie przekracza maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu oraz kwoty faktycznie udzielonej pożyczki. Sąd uznał, że postanowienia umowne dotyczące powyższych opłat nie spełniają przesłanek abuzywności i wiążą pozwanego.

W konsekwencji sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości, o czym orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uznając, iż pozwany jako strona przegrywająca jest zobowiązany zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 2.317 zł, na które składają się: opłata od pozwu w wysokości 500 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1800 zł oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSR Alina Kowalewska